

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.3.2001
COM(2001)154 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Για την ενίσχυση της διατλαντικής σχέσης
με γνώμονα τη στρατηγική διάσταση και την απόδοση αποτελεσμάτων**

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το 1995, το Νέο Διατλαντικό Πρόγραμμα Εργασίας (ΝΔΠ) διεύρυνε τη συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ πέραν των θεμάτων που υπάγονται στην κύρια αρμοδιότητα της ΕΚ, και περιέλαβε το σύνολο των πολιτικών και οικονομικών ζητημάτων, αναγνωρίζοντας με τον τρόπο αυτό τον ενισχυόμενο ρόλο της Ένωσης στη διεθνή σκηνή. Τώρα, με το νέο αμερικανικό επιτελείο, ήρθε η στιγμή για να αξιολογηθεί αυτή η εταιρική σχέση και να εξετασθούν οι αρχές και τα ζητήματα που θα την κατευθύνουν στο μέλλον.

Το ΝΔΠ παρέχει το πλαίσιο για μια περισσότερο διαρθρωμένη και με ευρύτερη βάση συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ. Πολλοί από τους στόχους που ετέθησαν το 1995 έχουν υλοποιηθεί, ωστόσο υπήρξαν δυσκολίες για τον καθορισμό προτεραιοτήτων που εξασφαλίζουν μια εστιασμένη και αειφόρο συνεργασία. Αποτέλεσμα τούτου ήταν να μην αξιοποιηθεί πλήρως ο εξαμηνιαίος κύκλος των διασκέψεων κορυφής και υπουργικών συνόδων ΕΕ-ΗΠΑ.

Ακόμη και ο πληρέστερος στρατηγικός σχεδιασμός δεν μπορεί να διασφαλίσει τον περιορισμό των διαφορών ή την ευρύτερη συνεργασία. Αν και, σε γενικές γραμμές, οι εμπορικές σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ είναι αρμονικές, πάντα θα αναφύονται διαφορές μεταξύ των δύο μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου, οι οποίες πρέπει ωστόσο να διευθετούνται και να λαμβάνονται υπ' όψη. Είναι πολλές και συχνές οι επαφές για θέματα εξωτερικής πολιτικής, χρειάζεται όμως περισσότερος συντονισμός, δεδομένου ότι ενισχύεται η παρουσία της ΕΕ στις διεθνείς υποθέσεις. Η προοπτική της διεύρυνσης προσφέρει επίσης ευκαιρίες στους εταίρους μας. Είναι αναγκαία η ηγετική δράση του διδύμου ΕΕ-ΗΠΑ σε ότι αφορά τις νέες παγκόσμιες προκλήσεις, ώστε η διεθνής δράση να έχει αντίκτυπο στο οργανωμένο έγκλημα, την εξάπλωση των μεταδοτικών ασθενειών ή την διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής. Νέες προκλήσεις θα προκύψουν επίσης με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας και την εισαγωγή του ευρώ.

Αν και περιστασιακά εμφανίζονται δυσκολίες μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ σε ό,τι αφορά σε θέματα πολιτικής ή εξαιτίας των μεταξύ τους διαφορών όσον αφορά τις θεσμικές δομές και τις διοικητικές πρακτικές, οι σχέσεις μεταξύ Ευρώπης και ΗΠΑ είναι οι σημαντικότερες παγκοσμίως από στρατηγικής άποψης.

Δεν υπάρχει μαγική λύση για την ενίσχυση των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ. Όμως, για να προσανατολίζεται περισσότερο η συνεργασία στην δράση, πρέπει, οι διασκέψεις κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ να είναι περισσότερο εστιασμένες και να θέτουν σαφέστερες προτεραιότητες. Οι προσπάθειες πρέπει να στρέφονται στις σημαντικότερες προκλήσεις - στρατηγικά ζητήματα - που αντιμετωπίζουν σήμερα η ΕΕ και οι ΗΠΑ. Από αυτά τα ζητήματα προκύπτουν τα συγκεκριμένα θέματα ενδιαφέροντος. Πιθανά ζητήματα είναι οι νέες προκλήσεις στο χώρο της ασφάλειας, η παγκοσμιοποίηση και το πολυμερές εμπορικό σύστημα, η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, θέματα αφορώντα την ενέργεια, η προστασία του καταναλωτή, μακροοικονομικά θέματα, η καταπολέμηση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες και η ψηφιακή οικονομία.

Πρέπει να περιορισθεί η σύνθεση των διασκέψεων κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ και οι συναντήσεις των ηγετών να πραγματοποιούνται σε περιορισμένη σύνθεση. Είτε αυτό γίνει είτε όχι, θα έπονται συναντήσεις ολομελείας, με τη συμμετοχή των υπουργών εξωτερικών και εμπορίου. Ορισμένοι εξέφρασαν αμφιβολίες όσον αφορά τη συχνότητα των διασκέψεων κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ, με την αιτιολογία η εξαμηνιαία συχνότητα, δεν εξασφαλίζει τον αναγκαίο χρόνο για την προετοιμασία και παρακολούθηση των διασκέψεων κορυφής. Στην υπουργική συνάντηση ΕΕ-ΗΠΑ της 6ης Μαρτίου, οι ΗΠΑ ανεφέρθησαν στην ανάγκη επανεξέτασης του σχήματος

και της συχνότητας των διασκέψεων κορυφής. Ο περιορισμός των αριθμών των διασκέψεων κορυφής θα έχει άμεσο αντίκτυπο σε άλλες συναντήσεις υψηλού επιπέδου με τρίτες χώρες. Παρόμοιες συναντήσεις έχουν πολλαπλασιασθεί τα τελευταία χρόνια. Λιγότερες και καλύτερα προετοιμασμένες συναντήσεις, πιθανόν να είναι παραγωγικότερες. Στο ίδιο σημείο καταλήγουν και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου σχετικά με τις εξωτερικές δεσμεύσεις.

Στόχος αυτής της περιορισμένης αναθεώρησης του ΝΔΠ είναι να διασφαλισθεί, από την πολιτική ηγεσία, ο στενός έλεγχος της διαδικασίας, διότι υπάρχει κίνδυνος να καταστεί ιδιαίτερα γραφειοκρατική και δυσκίνητη. Απαιτείται ισχυρή πολιτική ηγεσία για την κατάρτιση συλλογικού προγράμματος εργασίας και για την συγκέντρωση των πραγματικών δυνατοτήτων των διατλαντικών σχέσεων. Τώρα έχει πλέον έλθει η στιγμή για να γίνουν οι σχετικές συζητήσεις με τα κράτη μέλη και την νέα αμερικανική διοίκηση. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να συμβάλει στις συζητήσεις αυτές.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I.	Πολιτικό πλαίσιο	5
II.	Πεδίο των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ	6
III.	Εκτίμηση του νέου διατλαντικού προγράμματος εργασίας (ΝΔΠ)	9
IV.	Τα στρατηγικά ζητήματα στο επίκεντρο του προγράμματος εργασίας	11
V.	Προσδιορισμός των στρατηγικών ζητημάτων	12
VI.	Απόδοση αποτελεσμάτων με τον καθορισμό των προτεραιοτήτων	15
VII.	Για τη λειτουργικότητα των διασκέψεων κορυφής: περιορισμένη σύνθεση	16
VIII.	Δημιουργία κοινοβουλευτικών δεσμών	16
IX.	Συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών	17
	Οργάνωση των διασκέψεων κορυφής	18
	Αναδιάρθρωση της διαδικασίας του ΝΔΠ	20

I. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Το 1990, υπό την προεδρία Bush, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες αναβάθμισαν την μεταψυχροπολεμική πολιτική σχέση τους με την διατλαντική δήλωση. Το 1995, κατά την διάρκεια της προεδρίας Κλίντον, δρομολόγησαν το νέο διατλαντικό πρόγραμμα εργασίας (ΝΔΠ) για θέσουν σε νέα βάση την εταιρική τους σχέση, ενόψει των σημαντικών αλλαγών στην Ευρώπη, που οδήγησαν την Ένωση σε περίοδο ωριμότητας: από την ενιαία αγορά, την πτώση του τείχους του Βερολίνου, τη συνθήκη του Μάαστριχ μέχρι τη δρομολόγηση κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Με την κίνηση αυτή, τα δύο μέρη είχαν τη φιλοδοξία να μετακινηθούν από ένα πρόγραμμα εργασίας εστιαζόμενο σε θέματα υπαγόμενα στις κύριες αρμοδιότητες της ΕΚ, προς μια σφαιρική εταιρική σχέση ισότητας, που καλύπτει όλα τα ζητήματα τα οποία υπάγονται στην αρμοδιότητα της ΕΕ.
2. Έχει παρέλθει πενταετία από τη δημιουργία του ΝΔΠ. Στις αρχές του έτους ανέλαβε καθήκοντα το νέο αμερικανικό επιτελείο. Συγχρόνως, έχει αναστραφεί το γεωπολιτικό περιβάλλον και έχουν εμφανισθεί νέες παγκόσμιες προκλήσεις. Το θεσμικό και πολιτικό πρόγραμμα εργασίας της Ένωσης διευρύνθηκε περαιτέρω για να συμπεριλάβει το ξεκίνημα του ευρώ, την ενισχυμένη αρμοδιότητα στο χώρο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων, και, ειδικότερα, μια ισχυρότερη ΚΕΠΠΑ καθώς και την εμφάνιση ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (ΕΠΑΑ). Η προοπτική της διεύρυνσης είναι η μοναδική και μεγαλύτερη πρόκληση για την Ένωση, προσφέροντας παράλληλα νέες ευκαιρίες στους εταίρους μας. Εγκαθιδρύουμε ένα χώρο ειρήνης, ευημερίας και σταθερότητας για 500 εκατομμύρια πολίτες που πιστεύουν στις ίδιες αξίες.
3. Ιδίως με τη νέα αμερικανική διοίκηση, είναι πλέον καιρός να εξετασθεί πως θα ενσωματωθούν στο ΝΔΠ αυτές οι νέες διαστάσεις καθώς και πως θα διασφαλισθεί μια αποδοτική συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ. Η θητεία του νέου αμερικανικού επιτελείου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λήγει το 2004, πράγμα το οποίο θα εξασφαλίσει τη συνέχεια κατά την επιδίωξη των κοινών πολιτικών και οικονομικών μας συμφερόντων.
4. Οι διατλαντικές σχέσεις είναι μεταξύ των σημαντικότερων και των πολυπλοκότερων παγκοσμίως. Όταν εργάζονται από κοινού, η ΕΕ και οι ΗΠΑ χειρίζονται αποτελεσματικότερα τα διεθνή εμπορικά ζητήματα, τα θέματα εξωτερικής πολιτικής, όπως απέδειξε η συνεργασία μας στα δυτικά Βαλκάνια, καθώς και τις νέες παγκόσμιες προκλήσεις, από το οργανωμένο έγκλημα, την εξάπλωση μεταδοτικών ασθενειών μέχρι την αποκόμιση οφελών από τις δυνατότητες που παρέχουν οι νέες τεχνολογίες. Εάν η ΕΕ και οι ΗΠΑ δεν συμφωνήσουν, οι προοπτικές προόδου σε διεθνές επίπεδο μειώνονται. Παγιοποιώντας την ευρεία βάση της σχέσης μας, επιθυμούμε να κινηθούμε προς μια πραγματική, ισόρροπη και αποτελεσματικότερη εταιρική σχέση. Προς το σκοπό αυτό, οι διασκέψεις κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικότερα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου πολιτικής δέσμευσης.
5. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να συμβάλει σε ευρύτερες συνομιλίες για την διατλαντική σχέση. Στόχος είναι να κατευθυνθούμε πέρα από τις απλές διαβουλεύσεις, προς μια σχέση προσανατολιζόμενη περισσότερο στη δράση και βασιζόμενη σε απτά αποτελέσματα. Οι ιδέες που παρατίθενται κατωτέρω επιδιώκουν

να συμβάλουν στην ανάπτυξη του συνόλου των δυνατοτήτων της σχέσης ΕΕ-ΗΠΑ, εστιαζόμενες σε έναν αριθμό στρατηγικών θεμάτων. Έχοντας υπ' όψη τα συμφέροντα της Ένωσης, την ανάγκη να είναι αποδοτικότερη η συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ και να καλύπτει τις κοινές ανησυχίες μας, η Επιτροπή προτείνει, οι σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ να επικεντρωθούν, εκτός από τα τρέχοντα θέματα του προγράμματος εργασίας, σε λίγα από τα ακόλουθα θέματα, κατά τα επόμενα έτη:

- νέες προκλήσεις στο χώρο της ασφάλειας
- παγκοσμιοποίηση και πολυμερές εμπορικό σύστημα
- καταπολέμηση του εγκλήματος, ιδίως του οργανωμένου εγκλήματος
- θέματα αφορώντα την ενέργεια
- προστασία του καταναλωτή, ιδίως ασφάλεια των τροφίμων
- μακροοικονομικά ζητήματα
- καταπολέμηση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες
- ψηφιακή οικονομία.

II. ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΕΕ-ΗΠΑ

• Εμπορικές σχέσεις

6. Οι δύο διατλαντικές οικονομίες απολαμβάνουν πρωτοφανή βαθμό οικονομικής ολοκλήρωσης. Η ΕΕ και οι ΗΠΑ προηγούνται στις διεθνείς συναλλαγές, αντιπροσωπεύοντας πλέον του 40% των διεθνών συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών. Η σχέση τους όσον αφορά τις διμερείς συναλλαγές και επενδύσεις, είναι η πρώτη παγκοσμίως και οι δύο αυτές δυνάμεις αποτελούν, αμοιβαία, τον μεγαλύτερο εταίρο σε ότι αφορά τις συναλλαγές και τις επενδύσεις (σχεδόν 1 τρισεκατομμύριο ευρώ ετησίως οι ροές συναλλαγών και επενδύσεων). Ωστόσο, η ΕΕ και οι ΗΠΑ δεν είναι μόνο εμπορικοί εταίροι αλλά είναι συγχρόνως και ανταγωνιστές, τόσο στις εγχώριες όσο και στις αγορές των τρίτων χωρών.
7. Ακρογωνιαίος λίθος του διμερούς και πολυμερούς εμπορίου και της συνεργασίας στο χώρο των επενδύσεων παραμένει η Διατλαντική Οικονομική Εταιρική Σχέση (ΔΟΕ). Πέρυσι, η Επιτροπή μαζί με τα κράτη μέλη προέβη σε αξιολόγηση της ΔΟΕ. Παρά τα εμπόδια εξ' αιτίας των οποίων καθυστέρησε η έγκαιρη εκτέλεση του σχεδίου δράσης της ΔΟΕ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ΔΟΕ αποτελεί πράγματι ένα χρήσιμο μέσο για την προώθηση της συνεργασίας στους τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων, και ότι η σχέση αυτή πρέπει να ενισχυθεί και να προωθηθεί περαιτέρω. Σύντομα θα ξεκινήσουν συζητήσεις με το νέο αμερικανικό επιτελείο σχετικά με το πως μπορεί τούτο να επιτευχθεί.
8. Σε διμερές επίπεδο, η ΕΕ και οι ΗΠΑ πραγματοποιούν διάλογο σχετικά με τα περισσότερα ζητήματα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης της ΔΟΕ. Παρά τα προβλήματα, οι εργασίες ήταν ικανοποιητικές και πραγματοποιήθηκε πρόοδος, κυρίως σε θέματα όπως τεχνικά εμπόδια στις συναλλαγές, συνεργασία για την επιβολή ρυθμίσεων, ασφάλεια καταναλωτικών προϊόντων, ασφάλεια τροφίμων,

βιοτεχνολογία και ανταγωνισμός. Όσον αφορά τις υπηρεσίες, τα αποτελέσματα είναι ανάμεικτα.

9. Όσον αφορά τα πολυμερή ζητήματα τα υπαγόμενα στην ΔΟΕ, αμφότερα τα μέρη έχουν κοινό συμφέρον να αναπτύξουν ένα διεθνές σύστημα βασιζόμενο στους ισχύοντες κανόνες. Κύριος στόχος ήταν η έναρξη ενός νέου Γύρου διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ. Αν και δεν έχει ακόμη επιτευχθεί σφαιρική συναίνεση μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, οι ανταλλαγές απόψεων ήταν θετικές και συνεχίζονται, με στόχο να υιοθετηθεί μία κοινή θέση, εφόσον είναι δυνατόν. Άλλα θέματα, όπως η προσχώρηση της Κίνας στον ΠΟΕ, απέδειξαν τα δυνητικά οφέλη της συνεργασίας για αμφότερες τις πλευρές. Η συνεργασία αυτή είναι σημαντική ιδίως για την ανάπτυξη του πολυμερούς εμπορικού συστήματος και την αποφυγή υπερβολικής προσφυγής σε διμερείς/περιφερειακές διαπραγματεύσεις.
10. Όσον αφορά τις εμπορικές διαφορές, πάντα θα υπάρχουν αμφισβητούμενα ζητήματα, δεδομένης της μεγάλης αλληλοδιείσδυσης των δυο μεγαλύτερων εμπορικών δυνάμεων του κόσμου. Στην πράξη, ο αριθμός των διαφορών σε δεδομένη στιγμή είναι περιορισμένος. Αυτό που έχει σημασία είναι ο χειρισμός τους καθώς και το να λαμβάνονται υπόψη: οι διαφορές αυτές αφορούν μέχρι 1-2% των ροών συναλλαγών και επενδύσεων. Ωστόσο, παρόμοια θέματα, προσελκύουν την προσοχή των μέσων ενημέρωσης σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό σε σχέση με την οικονομική τους σημασία. Έτσι, ορισμένες φορές δημιουργείται η πεποίθηση ότι οι δυσκολίες σε άλλες πτυχές της σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών, οφείλονται σ' αυτές τις εμπορικές διαφορές. Στην πραγματικότητα, είναι λίγες οι πιθανότητες, οι επιμέρους διαφορές να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο σύνολο της πολιτικής σχέσης, η οποία είναι ευρύτερη και ουσιαστικότερη σε σχέση με το παρελθόν. Πράγματι, τα δύο μέρη συμφωνούν σε μεγάλο βαθμό για τον περιορισμό των διαφορών και την αποφυγή της κλιμάκωσης.
11. Κύριος στόχος παραμένει η πρόληψη των εμπορικών διαφορών, δεδομένου ότι η τήρηση και εφαρμογή των διεθνώς συμφωνηθέντων κανόνων έχει καθοριστική σημασία για την επίλυση πιθανών διαφορών. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να καταβάλλονται μεγαλύτερες προσπάθειες από τις δύο πλευρές για την έγκαιρη εξεύρεση λύσεων και προς το σκοπό αυτό, λειτουργεί ικανοποιητικά ο μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης σε θέματα που άπτονται του εμπορίου και των επενδύσεων, στο πλαίσιο της ΔΟΕ για τον εντοπισμό των διαφορών που προκύπτουν. Μελετάται ο τρόπος βελτίωσης του συστήματος καθώς και η επίτευξη μιας περισσότερο διαρθρωμένης συνέχειας. Όμως, ακόμη και το καλύτερο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης δεν θα λειτουργεί σε κάθε περίπτωση και πρέπει να συνοδεύεται από ενισχυμένη συνεργασία και συλλογική ηγεσία.

- *Ευρύτερες σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ*

12. Αν και οι εμπορικές διαφορές αποτελούν θέμα των κυρίων ειδήσεων, η σχέση ΕΕ-ΗΠΑ έχει πολλές όψεις και τα μη εμπορικά θέματα αποκτούν και θα συνεχίσουν να έχουν αυξανόμενη σημασία. Καταγράφονται πολλές περιπτώσεις επιτυχίας, μεταξύ των οποίων υπογραμμίζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός πολιτικής και δράσης στα δυτικά Βαλκάνια. Ωστόσο, δικαίως διαπιστώνεται ότι δεν έχει επιτευχθεί μία "εταίρική σχέση μεταξύ ίσων". Οι διαφορές στη θεσμική διάρθρωση και στις διοικητικές πρακτικές εμπόδισαν τη συνεργασία, και η έλλειψη πολιτικής συνοχής έχει, κατά καιρούς, αποδυναμώσει τη θέση της Ευρώπης στην Ουάσιγκτον. Επιπλέον, επειδή οι ΗΠΑ έχουν την τάση να θεωρούν τις σχέσεις με την Ευρώπη

μέσω του πρίσματος του NATO και των θεμάτων ασφαλείας, και όχι σε επίπεδο ΕΕ-ΗΠΑ, αυτό θα επηρεάσει τις μελλοντικές εξελίξεις.

13. Κατά κάποιο τρόπο, οι Ηνωμένες Πολιτείες τείνουν μάλλον να θεωρούν την Ένωση κυρίως ως περιφερειακό εταίρο και εστιάζουν την προσοχή τους στα ευρύτερα ευρωπαϊκά ζητήματα. Προφανώς, ένας από τους κύριους στόχους της Ένωσης είναι ο αποτελεσματικότερος χειρισμός των σχέσεων της με τις πλησιέστερες γείτονες χώρες. Έχουμε αναλάβει ευθύνες στα δυτικά Βαλκάνια, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τον Καύκασο, την Κεντρική Ασία και τη Μεσόγειο/Μέση Ανατολή. Συγχρόνως, η ΕΕ έχει αναλάβει μια φιλόδοξη διαδικασία διεύρυνσης στην Κεντρική Ευρώπη. Πλέον τούτων, η Ένωση είναι και ο μεγαλύτερος χορηγός αναπτυξιακής βοήθειας παγκοσμίως, έχοντας αναλάβει ανά τον κόσμο το ρόλο για την προώθηση της ένταξης των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια οικονομία.
14. Για γεωγραφικούς λόγους, η Ευρώπη δεν μπορεί, στον ίδιο βαθμό με τις Ηνωμένες Πολιτείες, να επαφίεται σε στρατιωτικές και τεχνολογικές λύσεις για την επίτευξη της ασφάλειας. Πρέπει να αναλαμβάνει εποικοδομητικές δεσμεύσεις με τις γείτονες χώρες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει συμβάλει σημαντικά στην σταθερότητα μιας ηπείρου όπου, σε λιγότερο από τα τελευταία 60 χρόνια, χάθηκαν εκατομμύρια ζωές. Θα εξακολουθήσει να συμβάλει, μέσω της διαδικασίας διεύρυνσης, με την προώθηση της ένταξης των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης στο διεθνές σύστημα και αναλαμβάνοντας σημαντικό ρόλο για την ειρήνη και συμφιλίωση στα δυτικά Βαλκάνια. Αυτή η ευρύτερη συμβολή της ΕΕ στη σταθερότητα και ασφάλεια πρέπει να τονίζεται σε κάθε διατλαντική συζήτηση για τον καταμερισμό των ευθυνών.
15. Σε πολλά μέρη του κόσμου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες εργάζονται από κοινού για να ακολουθήσουν μία περισσότερο ενιαία και συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά την εξωτερική πολιτική. Υπάρχουν πολλά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος ανά τον κόσμο στο χώρο της πολιτικής, της ασφάλειας και της οικονομίας, ο καλύτερος χειρισμός των οποίων επιτυγχάνεται με τη συνεργασία. Όμως, ακόμη και όταν υπάρχουν κοινά συμφέροντα, είναι αξιοσημείωτο να υπενθυμίσουμε ότι η ΕΕ και οι ΗΠΑ χρησιμοποιούν συχνά διαφορετικούς τρόπους και μέσα για την επίτευξη παρόμοιων στόχων.
16. Εκτός της Ευρωπαϊκής ηπείρου, περιοχές όπως η Μέση Ανατολή, η Αφρική και η Κορεατική Χερσόνησος συνιστούν παραδείγματα συλλογικών προσεγγίσεων. Ωστόσο, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, η ΕΕ δεν τείνει να αναλαμβάνει δεσμεύσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, με τον ίδιο τρόπο όπως και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Παρόλα αυτά, είμαστε σταθερά προσηλωμένοι στο πολυμερές σύστημα και υποστηρίζουμε την σταθερή δέσμευση των ΗΠΑ στη διεθνή διαδικασία, είτε στο πλαίσιο του ΟΗΕ, ή του ΠΟΕ ή των διεθνών χρηματοπιστωτικών οργανισμών.
17. Η θέση μας θα διαφέρει πάντα από αυτή των αμερικανών εταίρων μας. Ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει προτίμηση σε μία πολιτική δέσμευσης έναντι των χωρών ιδιάζοντος ενδιαφέροντος, οι Ηνωμένες Πολιτείες τείνουν σε ορισμένες περιπτώσεις (Ιράν, Κούβα) να προσφεύγουν στην απομόνωση ή στην επιβολή οικονομικών κυρώσεων για την επίτευξη πολιτικών στόχων. Υπάρχουν και άλλα θέματα στα οποία ακολουθούμε διαφορετική γραμμή σε σχέση με τις ΗΠΑ, είτε πρόκειται για τη σημασία που έχει η διατήρηση των εν ισχύ καθεστώτων για τον έλεγχο των όπλων, όπως η συνθήκη για την πλήρη απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών (ΣΠΑΔ) ή η στάση έναντι των "χωρών ιδιάζοντος ενδιαφέροντος", οι κλιματικές μεταβολές, η

υιοθετούμενη στάση στα ΗΕ και έναντι του πολυμερούς συστήματος, το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, η θανατική ποινή ή η χρήση διεθνούς δικαιοδοσίας για την επιδίωξη στόχων εξωτερικής πολιτικής.

- *Νέες διεθνείς προκλήσεις*

18. Η έννοια της συνεργασίας στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής διευρύνεται και περιλαμβάνει παγκόσμιες προκλήσεις, από το οργανωμένο έγκλημα, τη νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέχρι το έγκλημα στο κυβερνοχώρο και κάθε άλλη παράνομη χρήση του διαδικτύου καθώς και ζητήματα συναφή με την μετανάστευση· τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων και τις απειλές στην ασφάλεια μη στρατιωτικού χαρακτήρα, όπως διάδοση μολυσματικών ασθενειών, υποβάθμιση του περιβάλλοντος και φαινόμενο του θερμοκηπίου. Έχουμε κοινό συμφέρον να χειριστούμε αυτόν τον αυξανόμενο αριθμό προβλημάτων, που δεν μπορούν να επιλυθούν με μεμονωμένη δράση μιας χώρας. Για την ανάληψη αυτών των νέων διασυννοριακών δραστηριοτήτων απαιτείται ακόμη στενότερος συντονισμός με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

19. Εάν το δίδυμο ΕΕ-ΗΠΑ δεν αναλάβει τα ηνία ή αν δεν συνεργασθεί στα θέματα αυτά, υπάρχει κίνδυνος απραξίας ή αδιεξόδου, και έτσι οι δύο ισχυρότερες οικονομικές και πολιτικές δυνάμεις ανά τον κόσμο ενδέχεται να δημιουργούν αμοιβαία εμπόδια αντί να βοηθούν η μία την άλλη. Είναι σαφές ότι η Ευρώπη και η Αμερική χρειάζεται να αναβαθμίσουν την υφιστάμενη σχέση τους, δεδομένου ότι τα συμφέροντα μας εξυπηρετούνται καλύτερα με τη στενή συνεργασία, βάσει των κοινών αξιών της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της ελεύθερης οικονομίας. Ο πραγματικός κίνδυνος δεν συνίσταται στον απομονωτισμό των ΗΠΑ αλλά στη μονομερή δράση. Μια πιο συνεκτική Ευρώπη, η οποία θα εκφράζεται με μία φωνή, θα μπορέσει ευκολότερα να καταπολεμήσει αυτές τις τάσεις.

- *Το συλλογικό πρόγραμμα εργασίας*

20. Αξίζει επίσης να σημειωθεί η μακροχρόνια συνεργασία σε άλλους τομείς. Αξιοματούχοι και από τις δύο πλευρές εργάζονται σταθερά σε τομείς όπως, μεταξύ άλλων, τελωνεία, επιστήμη και τεχνολογία, ανταλλαγές στο χώρο της εκπαίδευσης, ανταγωνισμός και ναυτική ασφάλεια.

Ο τομέας των μεταφορών αξίζει ιδιαίτερα να αναφερθεί λόγω της σημασίας του για τις διατλαντικές εμπορικές σχέσεις. Ο διάλογος πρέπει να ενισχυθεί, τόσο όσον αφορά την ανάλυση των προβλημάτων όσο και το ρυθμιστικό πλαίσιο, για να ανοίξει ο δρόμος προς μεγαλύτερη ελευθέρωση της αγοράς αερομεταφορών.

III. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΝΔΠ)

21. Το ΝΔΠ γεννήθηκε από την πεποίθηση που δημιουργήθηκε, και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, ότι ήταν ανάγκη να τεθεί η σχέση ΕΕ-ΗΠΑ σε μία ευρύτερη βάση σε σύγκριση με αυτήν που προέβλεπε η Διατλαντική Δήλωση του Νοεμβρίου 1990.

22. Ανώτερα στελέχη για αρμόδια για τη χάραξη πολιτικής της ΕΕ και των ΗΠΑ θεώρησαν ότι με την ενίσχυση της διάστασης ΕΕ-ΗΠΑ παγιοποιούν περαιτέρω μια ευρύτερη διατλαντική σχέση, σε μια εποχή κατά την οποία η πρωτεύουσα σχέση

ασφάλειας έχει καταστεί ένας λιγότερο κυρίαρχος παράγων μετά τη λήξη του ψυχρού πολέμου. Οι αμερικανικές πρωτοβουλίες στο χώρο της εξωτερικής πολιτικής με στόχο την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών με τις γειτονικές χώρες (NAFTA), τις χώρες των ακτών του Ειρηνικού (APEC) και το δυτικό ημισφαίριο (ελεύθερος χώρος συναλλαγών της Αμερικής) συνεπάγονται την ανάγκη της παράλληλης ενίσχυσης της διατλαντικής διάστασης.

23. Τέλος, αυτό οδήγησε στην υπογραφή, κατά τη διάσκεψη κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη το Δεκέμβριο του 1995, ενός φιλόδοξου πολιτικού προγράμματος εργασίας (το Νέο Διατλαντικό Πρόγραμμα Εργασίας), συνοδευόμενο από ένα λεπτομερές σχέδιο δράσης ("Κοινό Σχέδιο Δράσης ΕΕ-ΗΠΑ") το οποίο επεκτείνει τη συνεργασία και στους τρεις πυλώνες της νέας συνθήκης του Μάαστριχτ.
24. Το ΝΔΠ βασίζεται κατ'ουσίαν στη δομή που έθεσε η διατλαντική δήλωση του 1990, σε επίπεδο πολιτικής ηγεσίας και αξιωματούχων. Το μόνο νέο στοιχείο συνίσταται στη δημιουργία ενός οριζόντιου οργάνου παρακολούθησης, της ομάδας υψηλού επιπέδου (ΟΥΕ), η οποία αποτελείται, από πλευράς ΕΕ, από ανωτέρους υπαλλήλους της προεδρίας (επικουρούμενους από τη γραμματεία του Συμβουλίου) και της Επιτροπής. Η ΟΥΕ επιβλέπει τη διαδικασία εφαρμογής του ΝΔΠ και προετοιμάζει την εισήγηση της ομάδας υψηλού επιπέδου) που υποβάλλεται στην ανά εξάμηνο συνερχόμενη διάσκεψη κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ, και η οποία αφορά τα επιτεύγματα και τις νέες προτεραιότητες για την επόμενη προεδρία. Μια προπαρασκευαστική ομάδα, γνωστή ως "Task Force ΝΔΠ" υποστηρίζει την ΟΥΕ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της.
25. Η εφαρμογή του ΝΔΠ, και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης, οδήγησε στην ανάπτυξη και άλλων λεπτομερέστερων μέσων για την προώθηση της διμερούς συνεργασίας σε τομείς όπως τελωνεία, εκπαίδευση, επιστήμη και τεχνολογία. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο ήταν η διατλαντική οικονομική εταιρική σχέση (ΔΟΕ), η οποία δρομολογήθηκε το 1998 με στόχο να επεκτείνει και διευρύνει την πολυμερή και διμερή συνεργασία και τις κοινές δράσεις στους τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων. Προς το σκοπό αυτό, συνεστήθησαν στα πλαίσια της δομής του ΝΔΠ, μία διευθύνουσα ομάδα ΔΟΕ, σε επίπεδο ανωτέρω υπαλλήλων και μία σειρά ειδικευμένων ομάδων εργασίας στο πλαίσιο του ΝΠΔ.
26. Αναμφίβολα, η διαδικασία του ΝΔΠ συνέβαλλε στη δημιουργία μιας σχέσης με ευρύτερη βάση και περισσότερο διαρθρωμένη. Πολλοί από τους στόχους που ετέθησαν το 1995 έχουν επιτευχθεί ή βρίσκονται υπό εξέλιξη. Αυτό συνέβαλε στην απόδοση συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Ωστόσο, τα επιτεύγματα αυτά δεν μπορούν να αποδοθούν, σε όλες τις περιπτώσεις, στο ΝΔΠ.
27. Υπήρξε πάντα σαφές ότι το ΝΔΠ και το σχέδιο δράσης δεν επαρκούσαν από μόνα τους να επιλύσουν ορισμένα προβλήματα, τα οποία αποτελούν τη βασική αιτία πολλών από τις δυσκολίες στις οποίες προσκρούει η διμερής σχέση, όπως :
 - τα όρια που τίθενται στην αμερικανική εκτελεστική εξουσία εξαιτίας της νομοθετικής διαδικασίας του Κογκρέσου, που στρέφεται κυρίως στα ζητήματα εσωτερικής πολιτικής,
 - οι θεσμικοί περιορισμοί που θέτουν στην ΕΕ οι συνθήκες και οι διαρθρωτικές πιέσεις της διαδικασίας λήψης αποφάσεων,

- άνιση βούληση των δύο μερών να αναλάβουν οικονομικές θυσίες με στόχο να προωθήσουν τα παγκόσμια περιβαλλοντικά πρότυπα,
- διαφορετικό επίπεδο ανοχής των καταναλωτών σε θέματα, όπως, η χρήση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών,
- η αδυναμία της αμερικανικής ομοσπονδιακής διοίκησης να επιτύχει τη δέσμευση των ρυθμιστικών φορέων και των πολιτειών, στο πλαίσιο των σχέσεων της με την ΕΕ, εξαιτίας του συντάγματος, και
- οι δυσκολίες τις οποίες αντιμετωπίζουν και οι δύο πλευρές για τη διασφάλιση της άμεσης και πλήρους εφαρμογής των κανόνων του ΠΟΕ.

28. Οι θεσμικοί περιορισμοί και οι πολιτικές πιέσεις παίζουν σημαντικό ρόλο, ωστόσο, είναι δυνατόν να υπερβληθούν οι δυσκολίες αυτές και να διασφαλιστεί η επιτυχής συνεργασία ΕΕ-ΗΠΑ καθώς και η αποφυγή της κλιμάκωσης των συγκρούσεων, εφόσον υπάρχει μία πολιτική ηγεσία υψηλού επιπέδου και ανάληψη δεσμεύσεων.

Σε κάθε περίπτωση, το ΝΔΠ πρέπει να είναι εξελικτικό και όχι στατικό. Σε μια εποχή θετικών αλλαγών στο εσωτερικό της ΕΕ, με την αύξηση των αρμοδιοτήτων της ΕΕ στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, και ανάληψης καθηκόντων του νέου αμερικανικού επιτελείου, βρισκόμαστε στην καταλληλότερη στιγμή για να επανεξετάσουμε το διατλαντικό πρόγραμμα εργασίας.

IV. ΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

29. Το κύριο επίτευγμα του ΝΔΠ ήταν η διεύρυνση του πεδίου διαλόγου και συνεργασίας. Το επόμενο βήμα του ΝΔΠ πρέπει να είναι μια **περισσότερο εστιασμένη διαδικασία και με σαφέστερες προτεραιότητες**. Παρόλο που το ΝΔΠ δίνει έμφαση σε μία συνεργασία προσανατολιζόμενη στη δράση, η επίσημη δομή του διαλόγου ΕΕ-ΗΠΑ κυριαρχείτο, σε μεγάλο βαθμό, από ad hoc ανταλλαγές πληροφοριών και ήταν περιορισμένα τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης συλλογικής δράσης.
30. Οι εταίροι τείνουν να επιλέγουν βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες, χωρίς κατ'ανάγκη να φροντίζουν πάντα για τη συνέχεια προηγούμενων πρωτοβουλιών. Πολύ συχνά, το πρόγραμμα εργασίας καθορίζεται με γνώμονα τις πρόσφατες κρίσεις, μια αλλαγή στην προεδρία της ΕΕ ή νέα ζητήματα που απασχολούν τις ΗΠΑ τα οποία εμφανίζονται απρόοπτα. Ως εκ τούτου, πολλές πρωτοβουλίες τείνουν να εγκαταλείπονται, αφού έχουν χρησιμεύσει ως "παραδόσιμα αποτελέσματα" των διασκέψεων κορυφής. Λόγω του μεγάλου αριθμού των πρωτοβουλιών και θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, υπάρχει η τάση αποδυνάμωσης κάθε προσπάθειας προσδιορισμού των προτεραιοτήτων και διαμόρφωσης ενός προγράμματος εργασίας προσανατολιζόμενου σε αποτελέσματα.
31. Αρχικά, οι δύο πλευρές μπορούν να προσδιορίσουν τέσσερις έως πέντε κοινές προκλήσεις (στρατηγικά θέματα). Οι ηγέτες της διάσκεψης κορυφής, επιλέγοντας τα θέματα αυτά, παρέχουν μια μακροπρόθεσμη πολιτική κατεύθυνση, με βάση την οποία θα μπορούν να προσδιορίζονται οι προτεραιότητες της συνεργασίας. Εάν η ΕΕ συγκεντρωθεί για μια σειρά στρατηγικών θεμάτων, θα είναι ικανότερη να διαμορφώσει το μακροπρόθεσμο πρόγραμμα εργασίας της όσον αφορά τις σχέσεις ΕΕ-ΗΠΑ.

32. Πέρα από τα στρατηγικά θέματα τα οποία εξετάζουν οι ηγέτες στις διασκέψεις κορυφής για να κατευθύνουν σφαιρικά τη διατλαντική σχέση, η ημερήσια διάταξη των διασκέψεων κορυφής πρέπει να είναι επαρκώς ευέλικτη, για να περιλαμβάνει τα επίκαιρα ζητήματα. Με την έμφαση στα στρατηγικά θέματα, ο καθορισμός των σημείων της ημερήσιας διάταξης θα ακολουθεί μια μεγαλύτερη πειθαρχία. Είναι αυτονόητο οι ιθύνοντες να συζητούν κάποιο "λεπτό" θέμα, όπως τα δυτικά Βαλκάνια ή τη Μέση Ανατολή, αλλά δεν θα χρειάζεται να εμπλέκονται υπερβολικά σε ζητήματα που παρουσιάζουν ελάχιστες προοπτικές προόδου.

V. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ

33. Ο κατάλογος που παρατίθεται κατωτέρω αποτελεί επεξήγηση των στρατηγικών ζητημάτων, τα οποία πρέπει βέβαια να συμφωνηθούν με τις ΗΠΑ, καταδεικνύουν τον ενισχυόμενο διεθνή ρόλο της ΕΕ, θέτοντας παγκόσμιες προκλήσεις και νέες μορφές διεθνούς δράσης, ο χειρισμός των οποίων επιτυγχάνεται καλύτερα στο πλαίσιο ενός κοινού προγράμματος εργασίας. Επιπλέον, βρίσκονται σε συνοχή με τις εσωτερικές προτεραιότητες εργασίας που ορίζει η Επιτροπή για την ΕΕ. Στα πλαίσια κάθε στρατηγικού ζητήματος, οι ηγέτες των διασκέψεων κορυφής θα εγκρίνουν μια ή δύο προτεραιότητες με σκοπό να δοθεί συνέχεια στο επίπεδο ανωτέρων υπαλλήλων (βλέπε σημείο VI).

- **Νέες προκλήσεις στο χώρο της ασφάλειας:** η ασφάλεια αποτελεί ήδη εξέχον στοιχείο της σχέσης ΕΕ-ΗΠΑ, όπως καταδεικνύουν οι πρόσφατες διασκέψεις κορυφής. Η ασφάλεια, εξ ορισμού στρατηγικό θέμα, θα εξακολουθήσει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του διατλαντικού διαλόγου. Θέματα όπως η συνεργασία στα πλαίσια του ΝΑΤΟ/ΕΠΑΑ και ένα προβλεπόμενο σύστημα αντιπυραυλικής άμυνας στο πλαίσιο μιας σφαιρικής αναθεώρησης της πολιτικής στρατηγικής άμυνας, αναπόφευκτα θα τεθούν στο επίκεντρο των συζητήσεων καθώς και οι προσπάθειες για την πρόληψη και διευθέτηση των συγκρούσεων σε περιοχές πολιτικής αστάθειας, περιφερειακών κρίσεων με ευρύτερες συνέπειες για την ασφάλεια και τη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής.
- **Παγκοσμιοποίηση και πολυμερές εμπορικό σύστημα :** Κύριος βραχυπρόθεσμος στόχος παραμένει η έναρξη του Γύρου των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ. Κοινός στόχος της ΕΕ και των ΗΠΑ είναι να ενισχυθεί ο ΠΟΕ ώστε να αποτελεί τη βάση του πολυμερούς εμπορικού συστήματος και να μην γίνεται υπερβολική χρήση των διμερών ή περιφερειακών εμπορικών συμφωνιών. Αυτό που διακυβεύεται είναι η αξιοπιστία του ΠΟΕ και η ικανότητά του να προσαρμόζεται στις νέες προκλήσεις του πολυμερούς εμπορικού συστήματος: πώς λαμβάνουμε υπ' όψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων χωρών; πώς χρησιμοποιούμε την εμπορική πολιτική για να καταπολεμήσουμε την φτώχεια, την πείνα και τις ασθένειες; πώς ανταποκρινόμαστε στις ανησυχίες της κοινωνίας των πολιτών στον κοινωνικό και περιβαλλοντικό τομέα και σε ό,τι αφορά την προστασία του καταναλωτή;
- **Καταπολέμηση του εγκλήματος, ιδίως του οργανωμένου εγκλήματος:** το έγκλημα αποκτά πλανητικές διαστάσεις και οι νέες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας δίνουν τη δυνατότητα σε εγκληματικές ομάδες να δρουν ευκολότερα διαμέσου των συνόρων. Οι εξελίξεις αυτές συνέβαλαν στην αύξηση εγκλημάτων όπως νομιμοποίηση προσόδων από παράνομες δραστηριότητες, παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο και εγκλήματα στον κυβερνοχώρο εν γένει, τρομοκρατία και παράνομη διακίνηση όπλων, ναρκωτικών και ανθρώπων.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής απαιτείται ενισχυμένη συνεργασία για την εφαρμογή του δικαίου. Προς τούτο μπορεί να είναι αναγκαία η πραγματοποίηση διαλόγου με τις Ηνωμένες Πολιτείες με αντικείμενο τον τρόπο βελτίωσης της αστυνομικής συνεργασίας - ενώ παράλληλα τηρούνται πλήρως τα ατομικά δικαιώματα και ιδίως το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής - μέσω της Europol (μεταξύ άλλων, ανταλλαγή πληροφοριών προς το σκοπό της εφαρμογής του δικαίου), στενότερες επαφές μεταξύ εισαγγελέων και ανακριτών στην ΕΕ και στις ΗΠΑ, ενισχυμένη νομική και δικαστική συνεργασία σε τομείς όπως η έκδοση, η αμοιβαία δικαστική συνδρομή και οι διαδικασίες απέλασης. Με την εμπορία ανθρώπων εγείρεται επίσης σειρά ζητημάτων και η ΕΕ και οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να επωφεληθούν, συγκρίνοντας τις εμπειρίες τους στα θέματα αυτά, ιδίως στο πλαίσιο της πρόσφατα υπογραφείσας σύμβασης των ΗΕ για το υπερεθνικό οργανωμένο έγκλημα και των δύο πρωτοκόλλων της.

- **Ενέργεια-προετοιμασία για το μέλλον:** Ενόψει των διεθνών εξελίξεων στον τομέα της ενέργειας, ενδεχομένως υπάρχει πεδίο συνεργασίας σε ορισμένα ενεργειακά ζητήματα. Έχουμε κοινό συμφέρον να επιτύχουμε μεγαλύτερη σταθερότητα τιμών στην διεθνή αγορά πετρελαίου, μεταξύ άλλων και μέσω του διαλόγου παραγωγού-καταναλωτή. Επίσης, θα μπορούσαμε να συζητήσουμε τις οικείες πολιτικές μας για να επιτύχουμε μεγαλύτερη ασφάλεια ανεφοδιασμού και διαφοροποίησης των πηγών καθώς και τις τρέχουσες εξελίξεις στις αγορές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, το πρόγραμμα εργασίας θα περιλάβει διάφορα περιβαλλοντικά ζητήματα συναφή με την ενέργεια, όπως ενεργειακή αποδοτικότητα και ανανεώσιμες ενέργειες, περιλαμβανομένης της συνεργασίας στον τομέα της έρευνας.
- **Ζητήματα αφορώντα την προστασία του καταναλωτή, ιδίως ασφάλεια των τροφίμων:** Τόσο η ΕΕ όσο και οι ΗΠΑ έχουν κοινό στόχο να εξασφαλίσουν υψηλή προστασία του καταναλωτή. Θέματα αφορώντα την ποιότητα της ζωής, μεταξύ άλλων, την εξασφάλιση ασφαλών τροφίμων υψηλής ποιότητας, αποκτούν αυξανόμενη σημασία για τους πολίτες μας. Στα πλαίσια ενός παγκοσμιοποιημένου εμπορικού συστήματος, έχει θεμελιώδη σημασία να ληφθεί υπόψη η διεθνής διάσταση της προστασίας του καταναλωτή, κυρίως στο χώρο της ασφάλειας των τροφίμων και του ηλεκτρονικού εμπορίου, όπου οφείλουμε να διασφαλίσουμε υψηλή προστασία του καταναλωτή, ασχέτως της προελεύσεως του προϊόντος ή του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιούνται οι συναλλαγές. Άλλες προτεραιότητες είναι, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω συνεργασία στο πλαίσιο της κτηνιατρικής συμφωνίας ΕΕ-ΗΠΑ και στο χώρο της βιοτεχνολογίας, καθώς και η ενίσχυση του διαλόγου όσον αφορά την κατάλληλη χρήση της αρχής της προφύλαξης, τα θέματα σήμανσης και τις πτυχές τις συναφείς με την επιστήμη και τεχνολογία.
- **Μακροοικονομικά θέματα:** Τα μακροοικονομικά θέματα καλύπτονται από το Νέο Διατλαντικό Πρόγραμμα Εργασίας. Πράγματι, με την έναρξη του ΝΔΠ προγραμματίστηκε ανταλλαγή απόψεων στα θέματα αυτά, η έναρξη της οποίας όμως καθυστέρησε. Η πτυχή αυτή αξίζει να επανεξεταστεί ενόψει της εξέλιξης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης από το 1995. Πρέπει να εντοπισθούν τα κατάλληλα θέματα για έναν μακροοικονομικό διάλογο ΕΕ-ΗΠΑ, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο στα πλαίσια της Ομάδας των 7/Ομάδας των 8 και τις διαβουλεύσεις σε άλλα διεθνή οικονομικά φόρα. Η ΕΕ και οι ΗΠΑ θα

συνεχίσουν να εξετάζουν το ρόλο που έχει η απασχόληση και η κοινωνική πολιτική στην μακροοικονομική διαδικασία, ιδίως υπό το φως της διάσκεψης κορυφής που πραγματοποιήθηκε στη Λισσαβόνα, τον Μάιο του 2000.

- **Καταπολέμηση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες:** Η ΕΕ και οι ΗΠΑ έχουν τον κοινό στόχο της αειφόρου ανάπτυξης και του περιορισμού της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες, παρά το γεγονός ότι δεν συμφωνούμε πάντα ως προς τον αποτελεσματικότερο τρόπο επίτευξης των στόχων αυτών. Οι ενέργειές μας για να αναχαιτίσουμε τη διάδοση των μεταδοτικών ασθενειών στην Αφρική αποτελεί ένα καλό παράδειγμα από κοινού αντιμετώπισης της παγκόσμιας αυτής απειλής και θα εξακολουθήσει να αποτελεί κύριο θέμα του προγράμματος εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές στρατηγικές που ακολουθούνται στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών. Πρέπει να προωθήσουμε μια αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και την ελευθέρωση του εμπορίου στις αναπτυσσόμενες χώρες, ώστε να μην δημιουργηθεί μια κοινωνία εξαρτώμενη από τη βοήθεια, να συζητηθεί η επίπτωση της παγκοσμιοποίησης στις αναπτυσσόμενες χώρες καθώς και ο τρόπος που θα συμμετέχουν στον Γύρο διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ· πως θα υποστηριχθούν οι περιφερειακές οικονομικές εταιρικές σχέσεις μέσω συστήματος κινήτρων και συντονισμένων προσπάθειών για την ελάφρυνση των δανειακών υποχρεώσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις φτωχές υπερχρεωμένες χώρες. Νευραλγικής σημασίας θέματα αποτελούν επίσης η βελτίωση της τεχνικής βοήθειας, μεταξύ άλλων, η απασχόληση των γυναικών σε έργα περιορισμένης κλίμακας για τον περιορισμό της φτώχειας και ο καλύτερος συντονισμός της ανθρωπιστικής βοήθειας και της αρωγής σε περιπτώσεις καταστροφών.
- **Ψηφιακή οικονομία:** Κατά τη δεκαετία του 1990, η αμερικανική οικονομία επωφελήθηκε ιδιαίτερα από την πρωτοφανή οικονομική ανάπτυξη, η οποία αποδίδεται στη σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας πολλών συντελεστών, μεταξύ άλλων, αυξανόμενη χρήση προϊόντων και υπηρεσιών συναφών με τη τεχνολογία των πληροφοριών. Το πλέον απτό αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής είναι η εμφάνιση του διαδικτύου που χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Παρόμοιες συνέπειες επί της ανάπτυξης είχε και στην Ευρώπη, από το 1998, η ανάπτυξη των επιχειρήσεων στο χώρο των πληροφοριών, της επικοινωνίας και της ηλεκτρονικής, όταν οι περισσότερες χώρες της ΕΕ άνοιξαν τις αγορές τους στον πλήρη ανταγωνισμό, στο χώρο της παροχής επικοινωνιακών υπηρεσιών. Η διαδικασία αλλαγής έχει μακρόπνοο οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και πολιτικές συνέπειες, όπως καταδεικνύει η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Στόχος της διατλαντικής συνεργασίας είναι να ανοίξει τον δρόμο για τη διεθνοποίηση και ορθή διαχείριση του διαδικτύου. Αν δεν υπάρχει παράλληλα, εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, θα τεθεί σε κίνδυνο η ταχεία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου· πρέπει να προβλεφθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων, ο χώρος δικαιοδοσίας, διαδικασίες on-line για την επίλυση των διαφορών και καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο. Η ηγεσία ΕΕ-ΗΠΑ μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης στο ηλεκτρονικό εμπόριο και να στείλει ένα θετικό μήνυμα ανά τον κόσμο. Ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος αφορώντα την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων του κλάδου των πληροφοριών και της επικοινωνίας, μεταξύ άλλων και την επανεξέταση των ρυθμιστικών

πλαίσιων, εξακολουθούν επίσης να είναι σημαντικά θέματα της ημερήσιας διάταξης του Διαλόγου ΕΕ-ΗΠΑ για την Κοινωνία των Πληροφοριών.

34. Το περιβάλλον έχει εξέχουσα σημασία και εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα της συνεργασίας ΕΕ-ΗΠΑ, όμως αντί τεθούν χωριστά, πολλά περιβαλλοντικά ζητήματα μπορούν να εξετασθούν στα πλαίσια άλλων στρατηγικών θεμάτων. Πράγματι, το περιβάλλον είναι συναφές με το θέμα ασφάλειας (προβλήματα ασφάλειας που οφείλονται στους περιορισμένους υδάτινους πόρους ή στην αλλαγή του κλίματος), με το διεθνές έγκλημα (παράνομη διακίνηση ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση ή επικίνδυνων ουσιών) καθώς και με την αειφόρο ανάπτυξη και την προστασία του καταναλωτή. Επιπλέον, υπάρχουν ορισμένες βασικές περιβαλλοντικές προκλήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν αυτές καθ' εαυτές, όπως οι κλιματικές μεταβολές.

VI. ΑΠΟΔΟΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ

35. Αφού η συνάντηση κορυφής ορίσει τα ευρέα στρατηγικά θέματα, έχει θεμελιώδη σημασία για την ορθή διαχείριση της διαδικασίας να προσδιοριστούν, στα πλαίσια εκάστου θέματος, μια ή δύο σχετικές συγκεκριμένες προτεραιότητες. Τόσο η επιλογή των θεμάτων όσο και ο προσδιορισμός των προτεραιοτήτων πρέπει να γίνουν σε πολιτικό επίπεδο. Για την εξασφάλιση της συνέχειας και απτών αποτελεσμάτων, αυτά τα λίγα ζητήματα θα πρέπει να αποτελούν το αντικείμενο της κύριας ενασχόλησης της διαδικασίας του ΝΔΠ κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των διασκέψεων κορυφής, ή ακόμη και σε πολυετή βάση.

- Ένα προοδευτικό πρόγραμμα εργασίας

36. Μετά την επιλογή των ζητημάτων προτεραιότητας σε συμφωνία με τις ΗΠΑ, οι ηγέτες θα πρέπει να αναθέσουν στους αξιωματούχους να εμβαθύνουν το διάλογο και/ή να αναπτύξουν ιδέες συνεργασίας στο πλαίσιο των εν λόγω παραμέτρων, κυρίως σε πολυετή βάση. Με την επιλογή μικρού αριθμού "σχεδίων", θα είναι δυνατή η προετοιμασία κάποιων αποτελεσμάτων και ενδιαφερουσών συζητήσεων επί των ολίγων θεμάτων στη διάσκεψη κορυφής, ενώ παράλληλα θα διατίθεται περισσότερος χρόνος για την συνέχεια εκάστης προτεραιότητας.
37. Ως προς το χρονοδιάγραμμα, οι ηγέτες μπορούν να απαιτήσουν από τους αξιωματούχους να **υποβάλουν εισηγήσεις στην διάσκεψη κορυφής που ακολουθεί ή σε μια μεταγενέστερη, ανάλογα με το θέμα**. Πιθανόν να πρέπει να προσαρμοσθεί το σύστημα του προοδευτικού προγράμματος εργασίας αν μεταβληθεί η συχνότητα των διασκέψεων κορυφής. Όπως προβλέπεται στο παράρτημα II, οι ηγέτες μπορούν να αναθεωρούν τα ζητήματα προτεραιότητας, μετά από πρόταση της ομάδας υψηλού επιπέδου, ωστόσο δεν πρέπει να προστίθενται ζητήματα κατά τη διαδικασία. Νέες προτεραιότητες προστίθενται μόνο εφόσον έχουν ολοκληρωθεί ή εγκαταλειφθεί οι προηγούμενες.
38. Αυτό το προοδευτικό πρόγραμμα διασφαλίζει μια προσέγγιση εκ των άνω προς τα κάτω, με επίκεντρο τα επιτεύγματα και τα αποτελέσματα. Για παράδειγμα, οι ηγέτες μπορούν να **παρέχουν οδηγίες στους αξιωματούχους για να προσδιορίσουν πιθανές λύσεις ενός προβλήματος, προτάσεις για συνεργασία ή να επιτύχουν μία κοινή θέση ΕΕ-ΗΠΑ πριν από τις διεθνείς διαπραγματεύσεις, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας**.

VII. ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΝ ΚΟΡΥΦΗΣ: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

39. Για να αποφευχθεί η βραδύτητα λόγω των τρεχουσών ρυθμίσεων, οι διασκέψεις κορυφής πρέπει να συνίστανται σε συνάντηση ηγετών σε περιορισμένη σύνθεση, ενδεχομένως ακολουθούμενες από ευρύτερη συνάντηση με τη συμμετοχή των υπουργών εξωτερικών και εμπορίου. Πρέπει να καταργηθούν οι τρεις χωριστές υπουργικές συναντήσεις που προηγούνται της συνάντησης των ηγετών (για λεπτομέρειες βλέπε παράρτημα Ι). Θα είναι επίσης χρήσιμο για την ΕΕ να συμφωνήσει βασικούς κανόνες όσον αφορά τη συμμετοχή στις διασκέψεις κορυφής.

Ορισμένοι έχουν διατυπώσει επιφυλάξεις όσον αφορά την τρέχουσα συχνότητα των διασκέψεων κορυφής, αναφέροντας ότι το διάστημα του εξαμήνου δεν επαρκεί για την αποδοτική συνέχεια και προετοιμασία μεταξύ των συναντήσεων. Κατά την διάσκεψη κορυφής του Μαρτίου 2001, οι ΗΠΑ τόνισαν την ανάγκη να εξετασθεί το σχήμα και η συχνότητα των διατλαντικών διασκέψεων και των υπουργικών συνόδων. Λιγότερες διασκέψεις κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ μπορεί να έχουν άμεσο αντίκτυπο σε άλλες υψηλού επιπέδου συναντήσεις με τρίτες χώρες. Παρόμοιες συναντήσεις έχουν πολλαπλασιασθεί κατά τα τελευταία χρόνια. Αν είναι λιγότερες και καλύτερα προετοιμασμένες ενδέχεται να είναι παραγωγικότερες.

VIII. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΣΜΩΝ

40. Κάθε συζήτηση για τις διατλαντικές σχέσεις είναι ατελής εάν δεν γίνεται αναφορά στους κοινοβουλευτικούς δεσμούς. Ο ρόλος του Κογκρέσου στην εξωτερική πολιτική, τα κανονιστικά και εμπορικά ζητήματα που ενδιαφέρουν την ΕΕ, πρέπει να ληφθούν υπόψη. Συχνά το Κογκρέσο έχει το δικό του πρόγραμμα εργασίας, όπως μαρτυρούν οι μονομερείς κυρώσεις για σκοπούς εξωτερικής πολιτικής ή η χρηματοδότηση των δυτικών Βαλκανίων. Για τη σημαντική ενίσχυση των δεσμών ΕΕ-ΗΠΑ απαιτείται μεγάλη προσπάθεια εκ μέρους της ΕΕ για να προσελκύσει το ενδιαφέρον της Γερουσίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, που εξακολουθούν να έχουν περιορισμένη γνώση των ευρωπαϊκών θεμάτων.
41. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δημιουργήσει δεσμούς με το αμερικανικό Κογκρέσο μέσω της διακοινοβουλευτικής συνέλευσης ΕΚ/ΗΠΑ. Οι δεσμοί αυτοί έχουν πρόσφατα ενισχυθεί με τη δημιουργία του Διατλαντικού Διαλόγου των νομοθετικών οργάνων. Πρέπει να ενθαρρυνθούν στενότερες επαφές μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των δυο τμημάτων του Κογκρέσου, για την δημιουργία κοινού πεδίου συνεννόησης και την αντιμετώπιση των κανονιστικών διαφορών και των παρανοήσεων, στις οποίες συχνά οφείλονται τα διμερή προβλήματα.
42. Στόχος μας πρέπει να είναι επίσης η βελτίωση της άσκησης πίεσης της ΕΕ στο Κογκρέσο, μέσω μιας συντονισμένης προσέγγισης, με τη συμμετοχή των κρατών μελών καθώς και της Επιτροπής. Αμφότεροι έχουν σημαντικό ρόλο για την καλλιέργεια δεσμών με το Κογκρέσο για την προώθηση του ευρωπαϊκού προγράμματος εργασίας. Πράγματι, αυτό θα είναι εξαιρετικά σημαντικό στο πλαίσιο των σχέσεων με το νέο επιτελείο και το Κογκρέσο, ιδίως για να εξασφαλισθεί ότι, εφόσον είναι δυνατόν, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή δρουν από κοινού και εκφράζονται με μια φωνή στην Ουάσιγκτον.

IX. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

43. Εκτός από τη διπλωματία, υπάρχει επίσης ανάγκη προώθησης διατλαντικών διαλόγων μεταξύ φορέων των οποίων τα συμφέροντα διακυβεύονται, εάν θέλουμε να γίνουν ευρύτερα γνωστές οι ευρωπαϊκές απόψεις. Οι πολυάριθμες επαφές μεταξύ καθιερωμένων ομάδων πιέσεων και ομάδων συμφερόντων απεδείχθησαν ιδιαίτερα χρήσιμες στην περίπτωση που οι θέσεις της ΕΕ διαφέρουν σημαντικά από αυτές των Ηνωμένων Πολιτειών. Οι προσωπικοί διάλογοι που προβλέπονται σήμερα στα πλαίσια του ΝΔΠ (επιχειρήσεις, περιβάλλον, καταναλωτές και εργαζόμενοι) θα μπορούσαν να ενισχυθούν περαιτέρω - εφόσον αξιολογηθεί η λειτουργία τους - για μια μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, στις βαθιά ριζωμένες ρυθμιστικές και "πολιτιστικές" διαφορές. Η προώθηση της δημιουργίας και επέκτασης των διαπροσωπικών δεσμών, μεταξύ άλλων, η συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης, φέρουν τις διατλαντικές σχέσεις πιο κοντά στον πολίτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΝ ΚΟΡΥΦΗΣ

Διασκέψεις κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ: δημιουργία στρατηγικής διαδικασίας

- Κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του ΝΔΠ, οι διασκέψεις κορυφής είχαν μια σχετικά απλή οργάνωση δεδομένου ότι προηγείτο μία περιορισμένης σύνθεσης συνάντηση των ηγετών ακολουθούμενη από τη διάσκεψη κορυφής σε ολομέλεια, στην οποία συμμετείχαν υπουργοί εμπορίου και εξωτερικών. Η πραγματοποίηση σειράς υπουργικών προπαρασκευαστικών συναντήσεων (χωριστές συνόδους υπουργών εμπορίου και υπουργών εξωτερικών καθώς και κοινή υπουργική σύνοδος) αποτελούν πρόσφατο φαινόμενο, που χρονολογείται από την συνάντηση κορυφής του Λονδίνου, τον Μάιο 1998.
- Κρίνοντας από την πρόσφατη εμπειρία, στόχος θα πρέπει να είναι **η επαναφορά στο αρχικό σχήμα**, με ή χωρίς τη συμμετοχή των υπουργών εμπορίου και εξωτερικών, εν μέρει για να ενθαρρυνθούν οι διασκέψεις κορυφής να εστιάζονται σε στρατηγικά θέματα, χωρίς πολλές περισπάσεις, και εν μέρει, για να περιορισθεί η προκύψασα μεγάλη γραφειοκρατία η οποία είναι ελάχιστα επωφελής. Οι διασκέψεις κορυφής πρέπει να είναι αυτόνομα γεγονότα. Λίγα είναι τα θέματα των υπουργικών συναντήσεων τα οποία δεν θα μπορούσαν να διευθετηθούν στο πλαίσιο άλλων υπουργικών επαφών ή στην ομάδα υψηλού επιπέδου.

Πολιτικές σχέσεις

- Οι συνεδριάσεις στα πλαίσια του ΝΔΠ (διασκέψεις κορυφής/υπουργικές συναντήσεις, ομάδα υψηλού επιπέδου, Task Force) έχουν διαπυλωνική εντολή, επομένως καλύπτουν ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Αυτό οδηγεί συχνά σε ορισμένες επικαλύψεις στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής μεταξύ των ανά εξαμήνο συνόδων της τρόικας των πολιτικών διευθυντών ΕΕ-ΗΠΑ και της τρόικας των υπουργών εξωτερικών ΕΕ-ΗΠΑ. Αυτό το χωριστό στοιχείο ΚΕΠΠΑ, που υπάρχει παράλληλα με τη διαδικασία ΝΔΠ, προκύπτει από την διατλαντική δήλωση του 1990.
- Δεδομένου ότι η Task Force και η ομάδα υψηλού επιπέδου πρέπει να επικεντρωθούν στο χειρισμό στρατηγικών θεμάτων και προτεραιοτήτων, οι συνεδριάσεις ΚΕΠΠΑ θα πρέπει να παρέχουν την ευκαιρία για μια εις βάθος συζήτηση των τρεχόντων ζητημάτων εξωτερικής πολιτικής. Με την προσέγγιση αυτή, αποκαθίσταται ο χωριστός ρόλος του στοιχείου ΚΕΠΠΑ, ιδιαίτερα εάν καταργηθεί η συνάντηση υπουργών εξωτερικών αμέσως πριν από τη διάσκεψη κορυφής.
- Παράλληλα, πρέπει να καταστούν λειτουργικότερες οι ομάδες εργασίας της Τρόικας ΕΕ-ΗΠΑ. Αφενός, θα μπορούσαν να ενταχθούν στις συνόδους των πολιτικών διευθυντών και στις υπουργικές συνόδους, αφετέρου δε θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στα ζητήματα προτεραιότητας που ορίζονται στο πλαίσιο των στρατηγικών θεμάτων.

Εμπορικές σχέσεις

- Όσον αφορά τις εμπορικές σχέσεις, είναι δυσκολότερος ο προγραμματισμός συνόδων βάσει προκαθορισθέντος χρονοδιαγράμματος. Θα πρέπει να συνεχιστούν οι τακτικές και ad-hoc επαφές μεταξύ του αρμόδιου για το εμπόριο επιτρόπου της ΕΕ και του αρμόδιου εκπροσώπου των ΗΠΑ και/ή των αρμοδίων αξιωματούχων.

- Επιπλέον, οι υπουργοί εξωτερικών και εμπορίου πρέπει να πραγματοποιούν τηλεικονοδιασκέψεις για την επανεξέταση της προόδου σε ότι αφορά τις προτεραιότητες και, γενικά, να επιβλέπουν τον καθορισμό των σημείων της ημερήσιας διάταξης, πριν από τις διασκέψεις κορυφής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΝΔΠ

Ο καθορισμός των στρατηγικών θεμάτων και των επί μέρους προτεραιοτήτων στο επίπεδο των διασκέψεων κορυφής, θα έχει άμεσες και αλυσιδωτές συνέπειες στην οργάνωση της ομάδας υψηλού επιπέδου ΕΕ-ΗΠΑ και της Task Force. Χρειάζεται να ενισχυθούν οι προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό των διασκέψεων κορυφής, με την αναθεώρηση των μεθόδων εργασίας τους. Κατωτέρω εκτίθενται ορισμένες ιδέες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε αυτό να επιχειρηθεί.

Χωρίς να εισερχόμεθα σε λεπτομέρειες, είναι δίκαιο να λεχθεί ότι η ομάδα υψηλού επιπέδου (γενικοί διευθυντές/πολιτικοί διευθυντές) και η Task Force (διευθυντές) υπήρξαν αξιόλογα όργανα για την επιμελητεία της διαδικασίας του ΝΔΠ, ωστόσο σπάνια συνέβαλαν στην επίτευξη του στόχου του ΝΠΔ, για τη δημιουργία μιας συνεργασίας προσανατολισμένης περισσότερο στη δράση και στα αποτελέσματα. Η κύρια κριτική που ασκήθηκε στα δύο αυτά όργανα, αφορά την ασαφή κατανομή εργασιών, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική επικάλυψη και τις, κατά καιρούς, επαναληπτικές συνεδριάσεις.

Για να λειτουργήσουν οι δομές του ΝΔΠ

Σημείο εκκίνησης αποτελεί η ανάγκη να διατηρηθούν η ομάδα υψηλού επιπέδου και η Task Force καθώς και η δομή της ΔΟΕ. Το φάσμα των σχέσεων ΕΕ-ΗΠΑ είναι περίπλοκο, επιπλέον δε θα πρέπει οι αξιωματούχοι να παρακολουθούν στενά τη διαχείριση και εφαρμογή των προτεραιοτήτων στο πλαίσιο των στρατηγικών θεμάτων. Η ομάδα υψηλού επιπέδου όπως και η Task Force θα πρέπει να αναλάβουν, όσον αφορά την πρόοδο της συνεργασίας ΕΕ-ΗΠΑ, περισσότερες ευθύνες.

Ομάδα υψηλού επιπέδου (γενική διαχείριση)

Σύμφωνα με το νέο διατλαντικό πρόγραμμα εργασίας, δίνεται εντολή στην ΟΥΕ να "επιβλέπει τις εργασίες που αφορούν το πρόγραμμα και ιδίως τις δράσεις προτεραιότητας που έχουν προσδιοριστεί." Σε ότι αφορά τις προτεραιότητες, η ομάδα υψηλού επιπέδου εξασφαλίζει την επιτήρηση και κατεύθυνση ενώ η Task Force είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και διασφάλιση της συνέχειας των επιχειρησιακών ενεργειών.

Η ομάδα υψηλού επιπέδου, για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική κατεύθυνση:

- Επικουρεί τους ηγέτες στην επιλογή των προτεραιοτήτων που θα συζητηθούν στη διάσκεψη κορυφής και επανεξετάζει την πρόοδο επί των θεμάτων που έχουν προσδιορισθεί.
- Συνεδριάζει πολλές εβδομάδες πριν από τη διάσκεψη κορυφής για να καταγράψει την πρόοδο, να διαβεβαιώσει ότι εκπληρώνονται οι στόχοι και ότι οι ηγέτες έχουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για ουσιαστική συζήτηση επί των προτεραιοτήτων που έχουν καθορίσει.
- Λαμβάνοντας υπ' όψη τα αποτελέσματα της διάσκεψης κορυφής, η ΟΥΕ συνέρχεται σύντομα μετά από αυτήν, για να αξιολογήσει τις επιπτώσεις τους επί των περαιτέρω εργασιών και για να ενημερώσει τις οδηγίες προς την Task Force.

Επιπλέον, οι αξιωματούχοι της ΟΥΕ ενδέχεται να προβλέψουν την πραγματοποίηση **εκτάκτων συνεδριάσεων της ΟΥΕ για ένα συγκεκριμένο θέμα, για να εξασφαλισθεί η εις βάθος ανταλλαγή απόψεων**. Προτάθηκαν και άλλες ιδέες όσον αφορά την ΟΥΕ, όπως η κατάργησή της ή η αντικατάστασή της από μια ομάδα sherpas. Όμως, και στις δύο περιπτώσεις, θα δημιουργηθεί ένα πολιτικό κενό στο δίκτυο των επαφών μας που θα είναι δύσκολο να καλυφθεί από την ΕΕ, σε θεσμικό επίπεδο και στην πράξη.

Task Force (επιχειρησιακή ευθύνη)

Η Task Force θα αποτελεί την επιχειρησιακή κινητήρια δύναμη της διαδικασίας ΝΔΠ, εξασφαλίζοντας την τρέχουσα διαχείριση όσον αφορά την οργάνωση και στην ουσία.

- Η Task Force επιβλέπει την εκτέλεση των προτεραιοτήτων υπό το φως των προσανατολισμών που θέτουν οι ηγέτες και η ομάδα υψηλού επιπέδου. Η Task Force έχει πράγματι την ευθύνη για την απόδοση αποτελεσμάτων όσον αφορά τις διάφορες προτεραιότητες, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζουν οι ηγέτες. Δεδομένου ότι η Task Force οργανώνει τις εργασίες, μπορεί να ζητήσει από τους εμπειρογνώμονες και των δύο πλευρών να προωθήσουν ένα ζήτημα (η μέθοδος αυτή λειτούργησε σωστά όσον αφορά τις μεταδοτικές ασθένειες και την νέα οικονομία) και στη συνέχεια παρακολουθεί την πρόοδο σε τακτική βάση.
- Συγχρόνως, η Task Force διατηρεί τον ρόλο της ως "μηχανισμός διαλογής" για όλα τα ζητήματα του ΝΔΠ, εξασφαλίζοντας τον σφαιρικό συντονισμό. Δεδομένου ότι το πεδίο του ΝΔΠ επεκτείνεται πέραν των θεμάτων στρατηγικής, χρειάζεται να συνεχισθεί να ευρύτερη παρακολούθηση των εργασιών σε άλλους τομείς, οι οποίοι τελούν υπό την ευθύνη της Task Force. Για να αποφευχθεί η υπερφόρτωση, τούτο μπορεί να επιτευχθεί βάσει ενός συστήματος εναλλαγής αναλόγως του θέματος ή με την υποβολή γραπτών απαντήσεων. Σε πολλά πεδία, οι υπηρεσίες της Επιτροπής εργάζονται αποτελεσματικά με την αμερικανική διοίκηση μέσω ιδίων διαύλων και στόχος είναι να μην υπάρξει επανάληψη της διαδικασίας αυτής αλλά να διατηρηθεί η συνοχή της.

Διευθύνουσα Ομάδα της ΔΟΕ

Η Διευθύνουσα Ομάδα της ΔΟΕ και των ομάδων εργασίας της θα εξακολουθήσουν να εργάζονται στο πλαίσιο της υπάρχουσας εντολής, όπως ορίζεται στο πρόγραμμα δράσης της ΔΟΕ. Μεταξύ άλλων, αναφέρεται η επιτήρηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης της ΔΟΕ και η πρόβλεψη οριζόντιου φορέα για διμερείς διαβουλεύσεις, θέματα έγκαιρης προειδοποίησης και άλλα. Η Διευθύνουσα Ομάδα ΔΟΕ είναι υπόλογη στην ΟΥΕ.

Γενική αναδιάρθρωση

Τελικά, πρέπει να σημειωθεί ότι στο επίπεδο αξιωματούχων, ήδη έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένες προσαρμογές κατά το παρελθόν έτος για τον εκσυγχρονισμό της διαδικασίας ΝΔΠ, μέσω της απλούστευσης των διαδικασιών και του περιορισμού της γραφειοκρατίας. Τα μέτρα αυτά αφορούν τα εξής:

- λιγότερες συνεδριάσεις της Task Force και της ομάδας υψηλού επιπέδου (ποιότητα και όχι ποσότητα)·
- συντομότερες και περισσότερο επικεντρωμένες ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων·
- μεγαλύτερη χρήση τηλεικονοδιασκέψεων·

- συντόμευση και ανακατάταξη του σχήματος της εισήγησης που υποβάλλει η ομάδα υψηλού επιπέδου στη διάσκεψη κορυφής·
- προσπάθειες για τον περιορισμό του αριθμού των δηλώσεων και των παραδόσιμων αποτελεσμάτων της διάσκεψης κορυφής, για να αποφεύγεται ο διογκωμένος απολογισμός των διασκέψεων κορυφής.